

Nr 333.

Av herr Löfgren, om utredning angående den framtida avvägningen av olika transportmedels utbyggnad.

En lösning av kommunikations- och transportproblemen inom vårt land är en fråga av allra största betydelse. Den berör vårt samhälles enskilda medlemmars personliga behov och näringslivets utveckling samt har dessutom nära samband med strategiska hänsynstaganden.

En tidsenlig anpassning i dessa avseenden tillhör de problem, som i många sammanhang har behandlats. Nya behov gör sig dock alltid gällande, och nya avvägningar måste verkställas.

Önskemål om vittgående investeringar i järnvägsanläggningar, såsom breddning till normalspårvidd av stora delar av det smalspåriga järnvägsnätet, nya omfattande elektrifieringar, utbyggnad av dubbelspårnätet etc. har aktualiserats, liksom krav på en utbyggnad av landsvägsnätet enligt ett — som många anser — mera framsynt program med ett begränsat system av rikshuvudvägar i kombination med goda ehuru något enklare länshuvudvägar, vilka tillåter höga och jämna hastigheter och en lastkapacitet, som bättre svarar mot motorfordonens utveckling.

Många tecken tyder på att dessa för vårt lands ekonomiska utveckling så oerhört betydelsefulla frågor ej är på ett fullt tillfredsställande sätt klarlagda. Osäkerhet råder om lämpligaste avvägningen mellan de olika huvudslagen av vårt kommunikations- och transportväsen.

Senast genom överrevisorernas vid kungl. järnvägsstyrelsen nyligen avgivna berättelse över det sist tilländalupna verksamhetsåret vid statens järnvägar framgår det tydligt, hur angeläget det anses vara att åstadkomma en avvägning mellan järnvägs- och biltrafiken, och i kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsens äskanden för det nya budgetåret framhålles vikten av att en grundlig utredning om vägväsendet göres, eftersom sådan ej utförts sedan 1930-talet.

Vid en i Stockholm nyligen avhållen transportkonferens med stor tillslutning från olika delar av vårt lands näringsliv, framhölls den oerhörda betydelse, som en effektiv lösning av transportproblemen har för vårt näringslivs ekonomiskt riktiga utveckling, och samtidigt som orsakerna till vidtagna väsentliga ökningar av järnvägarnas taxor meddelades från ledningen för statens järnvägar uppgavs det från annat håll, att en anpassning av landets vägnät efter motorfordonens utveckling skulle medföra möjligheter till betydande sänkning av transportkostnaderna.

Utan att taga ståndpunkt till de ofta mycket divergerande uppfattningarna på detta område synes det mig dock i högsta grad angeläget, att en allsidig transportekonomisk utredning för avvägning mellan olika transport-

medel snarast kommer till stånd. Särskilda utredningar, som från olika håll signaleras, kunde därvid samordnas, så att en mera allsidig belysning av problemet i hela dess vidd uppnås.

Med anledning av vad jag anfört får jag föreslå,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om en skyndsam utredning angående den framtida avvägningen av skilda transportmedels utbyggnad.

Stockholm den 27 januari 1953.

Sigfrid Löfgren.